

[Aksel Larsen.]

højtærede minister for udenrigsøkonomi, ville afgive en erklæring, ikke om sin støtte til almindelige nedrustningsbestræbelser — den erklæring har vi fået — men om, at regeringen i De Forenede Nationer og over for de tre atommagter vil gøre gældende, at man bør indstille disse prøvesprængninger. Hvis man fik sådanne udtalelser, sådanne erklæring, ville det, der var formålet med vor dagsorden, være nået — og så ville jeg faktisk være meget mere tilfreds, end om vort dagsordensforslag havde fået en anden skæbne end den, det fik ved første behandling.

Ministeren for udenrigsøkonomi (Krag): Den sag, det høje ting har til drøftelse i dag, vedrører spørgsmålet om den fredelige udnyttelse af atomenergien og har for så vidt overhovedet ingenting at gøre med problemet om standsning af forsøg med atom- og brintbomber eller med problemet om, hvorvidt det radioaktive nedfald, der stammer fra disse forsøg, indebærer en sundhedsmæssig risiko. Nogle af de ærede ordførere har imidlertid under sagens første behandling — og nu igen under anden behandling — været inde på disse problemer, ligesom også det fra kommunistisk side stillede dagsordensforslag, som det høje ting afviste forleden, drejede sig herom. Selv om disse problemer altså i og for sig falder uden for rammerne af det spørgsmål, der står på dagsordenen, finder jeg det dog rigtigst — efter aftale med statsministeren — at fremsætte nogle enkelte bemærkninger herom.

Jeg vil gerne først berøre spørgsmålet om den risiko, befolkningen udsættes for ved forsøgene med atomkerne våben, et spørgsmål, der ganske særlig har været trukket frem ved udvalgsbehandlingen, og som naturligt optager sindene overalt i verden — også her i landet.

Om de skadelige radioaktive virkninger af forsøgene er videnskabsmændene ikke enige. Mange videnskabsmænd fremhæver

de skadelige virkninger af disse sprængninger, medens andre videnskabsmænd, der også er kyndige og fuldt kvalificerede til at udtale sig, hævder, at risikoen ikke er så stor. Hertil kommer så de seneste britiske og amerikanske meddelelser om, at man nu kan konstruere en ren, eller næsten ren, B-bombe, helt uden eller næsten uden radioaktivt nedfald. Alt dette ændrer naturligvis intet i, at problemet fortsat bør have for øje, idet selve muligheden for skadelige virkninger gør det nødvendigt, at klarhed skabes på dette overordentlig vigtige punkt.

Jeg kan kun udtale mig som lægmand, men som det fremgår af udvalgsbetænkningen, kan de udtalelser, som de af udvalget tilkaldte eksperter fra sundhedsstyrelsen har fremsat, resumeres derhen, at der ikke er sket nogen foruroligende stigning i den radioaktive stråling her i landet. Jeg skal ikke her komme nærmere ind på de i betænkningen indeholdte oplysninger, men vil dog gerne understrege, at det radioaktive nedfald over Danmark indtil nu har været af samme størrelsesorden som det, der er konstateret i bl. a. Norge, Sverige og Storbritannien. De undersøgelser, der er foretaget af prøver her fra landet, viser en stigning i den naturligt forekommende radioaktivitet, baggrundsstrålingen, på 1 pct. Virkningen af en så ringe stigning kan ikke påvises på det enkelte individ, idet baggrundsstrålingen varierer stærkt fra sted til sted. Jeg kan således nævne, at baggrundsstrålingen er betydelig mere end 1 pct. større i visse dele af Danmark, end tilfældet er for andre deles vedkommende.

Jeg kan videre sige, at hvis man angiver baggrundsstrålingen i Danmark til 100 måleenheder, kan man i andre lande finde en stråling på op til 130 og ned til 90. Jeg behøver næppe at tilføje, at hele spørgsmålet om ændringer i den radioaktive stråling her i landet fortsat nøje følges, og at undersøgelserne af de sundhedsmæssige virkninger af det radioaktive nedfald naturligvis vil blive fortsat.

Medens der, som jeg sagde før, er uenighed